

Ağustos 2021 Raporu

03.09.2021

1. İdari Yasaklar, Kolluk Müdahalesi

- 01: İstanbul** “HDP’liyiz Her Yerdeyiz” kampanyası çerçevesinde Esenyurt ilçesinde yapılmak istenen eyleme gitmek isteyen HDP üye ve yöneticilerine ait araç durdurularak 15 kişi gözaltına alındı.
- 01: İstanbul** Sendika üyesi olduğu gerekçesiyle işten çıkarılan (SİNBO) işçisi Dilbent Türker’in Küçükçekmece ilçesinden başlattığı Ankara yürüyüşüne polis müdahale etti. 2 kişi gözaltına alındı.
- 02: Diyarbakır** Konya’nın Meram ilçesinde Dedeoğulları ailesinden 7 kişinin yaşamını yitirdiği ırkçı saldırıyı protesto etmek için. HDP, DTK, DBP, TJA tarafından yapılmak istenen açıklaması polis tarafından engellendi. Aralarında milletvekillerinin de olduğu bir grup bulundukları yerde oturma eylemi yaptı.
- 02: G. Antep** Konya’nın Meram ilçesinde 7 kişinin yaşamını yitirdiği ırkçı saldırıyı protesto etmek için yapılan basın açıklaması sonrasında HDP Gençlik Meclisi üyesi 7 kişi (*Ahmet Yıldız, Eray Üçer, Hasan Emre Çelik, Müslüm Şahinsoy, Serhat Karahan, Mustafa Yaşodun ve Alper Kulaz*) haklarında ihbar olduğu gerekçesiyle gözaltına alındı.
- 02: İstanbul** Kadıköy ilçesinden Ankara’ya gitmek için yapılmak istenen yürüyüşe polis müdahale etti. İşten çıkarılan Sendika işçisi Dilbent Türker ile birlikte 3 kişi gözaltına alındı.
- 02: İstanbul** Kartal ilçesinden başlatılan Ankara yürüyüşüne polis müdahale ederek, Dilbent Türker ile birlikte 5 kişiyi gözaltına aldı. 2 kişi savcılık ifadelerinin ardından, 3 kişi ise yurtdışına çıkış yasağı konularak serbest bırakıldı.
- 02: İstanbul** Bakırköy ilçesinde oturma eylemi yapan KHK ile ihraç edilen Nursel Tanrıverdi gözaltına alındı.
- 02: İzmir** HDP gençlik meclisi üyesi 2 kişi Buca’da HDP çalışmalarını yaptıkları gerekçesiyle gözaltına alındı.
- 03: Ankara** Antalya ve Kahramanmaraş’taki kadın cinayetlerini protesto etmek için Çankaya ilçesindeki belediye binası önünde yapılan basın açıklamasına polis müdahale etti ve 15 göstericiyi gözaltına aldı.
- 03: İstanbul** Birgün gazetesi Haber Müdürü Uğur Şahin, Şişli ilçesinde bir erkeğin kadına dönük şiddetini görüntülemek isterken polis tarafından gözaltına alındı. Gözaltına alınma gerekçesi olarak izinsiz çekim yapmayı yasaklayan genelge gösterildi.
- 03: İstanbul** MSGSÜ Bomonti kampüsünde “TAMAM” yazılı dövizler siyasi bulunduğu gerekçesiyle indirildi.
- 03: Mardin** Nusaybin ilçesine bağlı 4 kırsal mahallede (Serinkaya, Eroğlu, Görentepe ve Yavru köy) 5 Ağustos saat 04.00 itibarıyla ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti. Yasak aynı gün saat 19:00’da kaldırıldı.
- 04: Ankara** Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) yöneticilerinin Şehir Hastanesinde bildiri dağıtmasını özel güvenlik birimleri engelledi.

- 04: Kocaeli** Sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek M. Emin Babaoğlu, İlhan Tun ve Avras isimli 3 kişi gözaltına alındı.
- 04: Mardin** Valilik gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantılarını 15 gün süreyle yasakladı. Yasak, bu yöntemle 2016'dan beri kesintisiz sürüyor.
- 05: Ankara** Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu (SGDF) üyesi Devrim Taylan Eryılmaz kendilerini polis olarak tanıtan 3 kişi tarafından zorla bir araca bindirildikten sonra bir otoparkta birkaç saat alıkonuldu.
- 05: İstanbul** Boğaziçi Üniversitesi önünde Eğitim Sen 6 nolu Şube tarafından yapılmak istenen basın açıklaması polis tarafından engellendi.
- 06: Diyarbakır** Konya'nın Meram ilçesine bağlı Hasanköy mahallesinde 7 kişinin yaşamını yitirdiği ırkçı saldırıyı protesto ettikleri gerekçesiyle gözaltına alınan 4 kişi tarihinde serbest bırakıldı.
- 06: İstanbul** Kadıköy ilçesinde yapılan Kadın cinayetlerini protesto eylemi sonrası dağılan gruplara müdahale eden polis slogan attığı gerekçesiyle bir kişiyi gözaltına aldı.
- 06: Van** Konya'nın Meram ilçesine bağlı Hasanköy mahallesinde 7 kişinin yaşamını yitirdiği ırkçı saldırıyı protesto etmek için 30 Temmuz'da Van'da yapılan eylem gerekçesiyle gözaltına alınan 10 kişiden 3'ü (*Nurullah Pekbay, Diloğan Duru ve Rojhat Duman*) tarafından 'polise mukavemet' iddiasıyla tutuklandı. 7 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.
- 07: İstanbul** İsviçre Alevi Birlikleri Federasyonu eski Başkanı İsmail Ataş, sosyal medya paylaşımları nedeniyle geldiği Sabiha Gökçen Havalimanında gözaltına alındı.
- 08: Van** Konya'da 7 kişinin yaşamını yitirdiği ırkçı saldırı ile ilgili HDP il ve İpekyolu ilçe binasına asılan pankartlar Cumhuriyet Savcılığı'nın kararı ile indirildi.
- 09: İstanbul** Bakırköy ilçesinde oturma eylemi yapan KHK ile ihraç edilen Nursel Tanrıverdi polis müdahalesiyle gözaltına alındı.
- 10: Ankara** Mamak'ta gözaltına alınan 4 çocuktan 2'si sevk edildikleri hakimlik tarafından 'örgüt üyesi olmak' ve 'tehlikeli maddeyi izinsiz bulundurma' suçundan tutuklandı. 2 kişi çocuk ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.
- 10: Bolu** Sendika üyesi olduğu gerekçesiyle işten çıkarılan Dilbent Türker tarafından başlatılan Ankara yürüyüşüne polis 11. gününde müdahale etti. Müdahale sonucu Dilbent Türker ve Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası (TOMİS) İstanbul temsilcisi Onur Eyidoğan gözaltına alındı.
- 10: Muğla** Milas Akbelen Ormanı'nda nöbet tutan köylüler ve yaşam savunucuları, jandarma müdahalesi sonucu nöbet alanının dışında bir tarlaya çıkarıldı.
- 10: Ş. Urfa** Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin (DEDAŞ) kesintilerine karşı Haliliye ilçesine bağlı
- 11: Adana** İrkçılık karşıtı bildiri dağıtan Birleşik Mücadele Güçleri (BMG) ve Birleşik Gençlik Meclisleri (BGM) üyelerine müdahale eden polis 5 kişiyi gözaltına aldı.
- 11: Ankara** Altındağ ilçesinde Suriyeli mültecilere ait evlere, dükkanlara ve araçlara yönelik ırkçı saldırıları takip eden gazeteciler Seda Taşkın ile Büşra Taşkıran'ın polis tarafından olay yerinden uzaklaştırıldı.
- 11: Muğla** Akbelen Ormanı için Milas/ Ören karayolu kıyısında bekleyenlere müdahale eden jandarma, onları alandan çıkardı.
- 11: Ş. Urfa** HDP İl Eş Başkanı Belma Nergiz'in gözaltına alınmasının ardından HDP il binasında arama yapıldı. Elektrik kesintileri ve yüksek elektrik faturaları nedeniyle Dicle

- 12: Şırnak** Valilik il genelinde her türlü eylem ve etkinliği 15 gün süreyle yasakladı.
- 13: Ankara** Sendikalı oldukları gerekçesiyle işten çıkarılan Simbo işlerinin Çankaya ilçesinde yaptıkları basın açıklamasına müdahale eden polis 14 kişiyi gözaltına aldı.
- 13: Mersin** Ev baskınlarında 4 kişi sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı.
- 13: Ş. Urfa** Elektrik Dağıtım A.Ş.'yi (DEDAŞ) protesto etmek için Haliliye ilçesinde yapılan protesto gösterisi ile ilgili açılan soruşturma kapsamında ifade vermek için gittikleri İl Jandarma Komutanlığı'nda gözaltına alınan 18 kişi, 13'ü adli kontrol şartıyla olmak üzere serbest bırakıldı.
- 14: Bitlis** Yaklaşık 700 binanın riskli alan kararı gerekçe gösterilerek boşaltılmak istenmesine karşı çıkanlara plastik mermi ve gaz bombası ile müdahale eden polis 70 kişiyi
- 14: Hakkari** Valilik il genelinde her türlü eylem ve etkinliği 15 gün süreyle yasakladı.
- 14: Kocaeli** Sosyal Medya paylaşımları gerekçe gösterilerek İnsan Hakları Derneği Kocaeli temsilcisi Azize Adıgüzel ev baskınında gözaltına alındı.
- 15: Bursa** Sosyal Medya paylaşımları gerekçe gösterilerek 4 kişi ev baskınında gözaltına alındı.
- 16: İstanbul** Bakırköy ilçesinde oturma eylemi yapan KHK ile ihraç edilen Nursel Tanrıverdi polis müdahalesiyle gözaltına alındı.
- 16: Van** *Sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek ev baskınlarıyla gözaltına alınan 15 kişiden 3'ü (Ferhat Azan, Çetin Temel ve Rojin Varhan) tutuklandı. 12 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.*
- 16: Van** Valilik il genelinde her türlü eylem ve etkinliği 15 gün süreyle yasakladı. Bildirileri ise mülki amirlik iznine bağladı.
- 17: İstanbul** "Hudut namustur" ve "ülkemde mülteci istemiyorum" yazılı pankart astıkları gerekçesiyle 6 kişi gözaltına alındı.
- 17: İstanbul** Esenyurt ilçesinde HDP tarafından düzenlenen şenlikte örgüt propagandası yapıldığı iddiasıyla 4'ü çocuk 11 kişi gözaltına alındı.
- 18: Ankara** 6 kişi sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı.
- 18: Diyarbakır** Halkların Demokratik Partisi (HDP) heyeti tarafından Silvan ilçesinde yapılmak istenen esnaf ziyaretine engel olan polis heyetin etrafını kalkanlarla çevirdi.
- 18: İstanbul** Haber takibi yapan Ahmet Yeşilmen, Kubilay Öze ve Erdal Canıçelli isimli 3 gazeteci bekçilerin fiziksel şiddetine maruz kaldı.
- 18: Ş. Urfa** Akçakale ilçesinde Dicle Elektrik Dağıtım Şirketi (DEDAŞ) tarafından yapılan elektrik kesintilerini protesto etmek için yapılan eyleme katıldıkları gerekçesiyle 11 kişi jandarma tarafından gözaltına alındı ama mahkemece serbest bırakıldı.
- 20: İstanbul** Aralarında HDP üye ve yöneticilerinin bulunduğu 19 kişi Ev baskınlarıyla gözaltına alındı.
- 20: İstanbul** İyi Parti İl Başkanı Buğra Kavuncu Halk TV stüdyosunda katıldığı programdan ayrıldığı sırada bir kişinin saldırısına uğradı.
- 20: Mardin** Kızıltepe Emek ve Demokrasi Platformu tarafından Covid-19 salgınına karşı aşı çağrısı yapmak üzere Özgürlük Meydanı'nda yapılmak istenen etkinlik Kızıltepe Kaymakamlığı tarafından, Valiliğin eylem ve etkinlikleri yasaklayan kararı gerekçe gösterilerek reddedildi.

- 22: Hatay** 20 Ocak 2020’de Samandağ’da evine yapılan polis baskını sırasında kalp krizi geçiren Edibe Özçelik’in yaşamını yitirmesi ile ilgili evinin önünde yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 4 kişiyi gözaltına aldı.
- 23: İstanbul** Cezaevinde yakınlarına para gönderdikleri gerekçesiyle gözaltına alınan ve aralarında HDP üye ve yöneticilerinin olduğu 25 kişiden 7’si sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 12’si adli kontrol şartı olmak üzere 18 kişi serbest bırakıldı.
- 23: İstanbul** Naci İnci’nin Cumhurbaşkanı tarafından Boğaziçi Üniversitesi’ne rektör olarak atanmasını protesto etmek için AKP Sarıyer İlçe binası önünde yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis gazeteci Ozan Acıdere ile birlikte 9 kişiyi gözaltına aldı.
- 26: İzmir** Alsancak’ta ESP’li ve HDK’li bir kişi yaptığı çalışmalardan vazgeçmesi ya da kendileri ile iş birliği yapması için polis tarafından taciz edildi.
- 29: Hakkari** Valilik il genelinde her türlü eylem ve etkinliği 15 gün süreyle yasakladı.
- 31: İstanbul** Bakırköy kaymakamlığı yaptığı açıklama ile ilçe genelinde her türlü gösteri, toplantı yürüyüşü basın açıklaması ve oturma eylemini 5 gün süre ile yasakladı. Çobanderesi mevkinde Urfa-Mardin karayolunu traktör ve araçlarıyla trafiğe fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Yaralananlar oldu. kapatarak protesto gösterisi yapan çiftçilere, jandarma gaz bombalarıyla müdahale etti.

2. Soruşturma ve Yargılamalar

- 01: Kayseri** Almanya’dan Mahmut Güneş, hakkında ihbar olduğu gerekçesiyle gözaltına alındıktan sonra çıkarıldığı hakimlik tarafından ‘örgüt propagandası yapmak’ iddiasıyla tutuklandı.
- 04: İstanbul** Mimar Sinan Üniversitesi Bomonti yerleşkesinde 8 Mart 2017 yılındaki eylem gerekçe gösterilerek 10 MSGSÜ mezunu/öğrenci, hakkında 4 yıl sonra açılan soruşturma nedeniyle TEM Şubeye ifade vermeye çağırıldı.
- 05: Ankara** Türkiye’nin başta Antalya ve Muğla olmak üzere farklı illerinde yaşanan orman yangınları ile ilgili olarak sosyal medyada “Help Turkey” [*Türkiye’ye Yardım Edin*] paylaşımı yapan kişiler hakkında soruşturma açıldı.
- 05: Muğla** Tarım ve Orman Bakanlığı, Marmaris Delikliyol’daki yangın söndürme çalışmalarına katılarak sosyal medya hesabından gözlemlerini aktaran Batuhan Onur Maz hakkında “*Kamuoyunu yanıltacak ve kamu kurumlarını zan altında bırakacak mahiyette*” paylaşım yaptıkları gerekçesiyle suç duyurusunda bulundu.
- 06: İstanbul** PKK lideri Abdullah Öcalan’ın avukatlarından Rezan Sarıca, Baran Doğan, Ali Maden, Cengiz Yürekli, Mahmut Taşçı, İnan Akmeşe ile M. Selim Okçuoğlu, savcılığa ifade verdi. Avukatlar hakkında “*örgüt üyesi olmak*” suçlamasıyla Cumhuriyet Başsavcılığınca hazırlanan iddianame ise 33. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi.
- 07: Antalya** Gündoğmuş ilçesinde devam etmekte olan orman yangınına müdahale sırasında Y. T. isimli bir kişi Cumhurbaşkanı’na ve Manavgat Belediye Başkanı’na hakaret ettiği iddiasıyla tutuklandı.

- 07: Van** Konya'nın Meram ilçesinde 7 Kürt yurttaşın katledilmesine ilişkin 31 Temmuz 2021 tarihinde Tatvan'da HDP ilçe binası önünde açıklama yapan Bitlis İl Eşbaşkanı Rumet Dursun hakkında soruşturma başlatıldı. Dursun'un , "*Türk milletini, Cumhuriyetini, devletin kurum ve organlarını aşışılama*", "*Halkı kin ve nefrete tahrik veya aşışılama*" ve "*Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanuna muhalefet*" suçlamaları ile başlatılan soruşturma ile ilgili olarak ifadesi alındı.
- 08: Antalya** İl Jandarma Komutanlığı, '*ülkenin farklı yerlerinde başlayan yangınlarla ilgili provokatif paylaşımlar*' yaptıkları iddiasıyla 1742 sosyal medya hesabı ile haber sayfaları ve 1347 web sitesini incelemeye aldı. 66 kişi hakkında işlem başlattı. Ayrıca 17 haber sayfasına ve web sitesine erişim engeli için başvurdu.
- 09: Denizli** Sosyal medya üzerinden PKK/ KCK propagandası yaptığı iddiası ile bir kişi gözaltına alındı.
- 10: İstanbul** Ekşi Sözlük internet sitesinde "*Halkın ayaklanması için daha neler olması gerekiyor*" başlıklı haber ile ilgili soruşturma başlatıldı.
- 12: Adana** Yeni Yaşam Gazetesi çalışanı İbrahim Karakaş 11. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 'örgüt üyesi olmak' suçundan 9 yıl 9 ay hapisle cezalandırıldı.
- 12: Van** "*4 milyon 500 bin TL karşılığında peşkeş çektiği Muradiye Şelalesi kaderine terk edildi*" başlıklı haber nedeniyle Jinnews muhabiri Hikmet Tunç ve görevden alınarak yerine kayyım atanan Muradiye Belediyesi Eş Başkanı Leyla Balkan hakkında açılan dava karara bağlandı. Muradiye Asliye Ceza Mahkemesi Tunç'a 1 yıl 2 ay ceza verdi, cezayı 8 ay 22 güne indirdi ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı. Balkan'a ise 8 ay 22 gün ceza verildi ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına yer olmadığına karar verildi.
- 13: İstanbul** Cumartesi annelerinin 700. haftasında polis müdahalesinde kolu kırılan Aydın Aydoğan'ın 5. İdare Mahkemesi'nde açtığı davada mahkeme Aydoğan'ın tazminat talebini reddetti.
- 23: İstanbul** 8 Mart tarihinde Beyoğlu ilçesinde yapılan Feminist gece yürüyüşünde zıpladıkları ve slogan attıkları gerekçesiyle 17 kişi hakkında hazırlanan iddianame 10. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. İddianamede Cumhurbaşkanı'na hakaret suçlamasıyla toplam 7 yıl 8 aya kadar hapisle cezalandırılmaları isteniyor.
- 23: İstanbul** Tiyatro sanatçısı Genco Erkal hakkında sosyal medya paylaşımlarında Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği gerekçesiyle 4 yıl 8 aya kadar hapis istemiyle Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianame 16. Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderildi.
- 24: İstanbul** Yazar Yavuz Ekinci'nin 2013 ve 2014 yılında sosyal medyada paylaştığı "*Newroz ve Kobane'ye destek*" açıklaması suç sayılarak hazırlanan iddianame 34. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. İlk duruşma 9 Eylül'de.
- 26: Artvin** Vicdani retçi Şendoğan Yazıcı hakkında "*Askere gitmeyin, militarist düzenin bir parçası olmayın, askerlikten soğuyun, buz kessin ülkenin dört bir yanı, insanlık dışı uygulamaların milyonlarcasının yaşandığı, aşışılanmaları, rezillikleri yaşamayın ve yaşatmayın*" şeklindeki sosyal medya paylaşımı nedeniyle Borçka Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davada mahkeme Şendoğan Yazıcı hakkında "*Halkı askerlikten soğutma, Türkiye Cumhuriyeti devletini, TBMM'yi, Türkiye*

Cumhuriyeti hükümetini ve devletin yargı organlarını alenen aşışılama” ve “örgüt propagandası” suçlarından toplam 42 ay 6 gün hapisle cezalandırdı.

27: Şırnak Halkların Demokratik Partisi (HDP) Şırnak İl Eş Başkanı Sabuha Akdağ hakkında kadın cinayetleri ile ilgili bir basın açıklaması nedeniyle Silopi Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianame Silopi 1. Asliye Ceza Mahkemesi’nce kabul edildi. İddianamede Sabuha Akdağ’ın ‘halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme’ suçundan cezalandırılması isteniyor. İlk duruşma 15 Ekim’de.

28: Şırnak Silopi ilçesinde 16 Temmuz 2020’de Sanat Sokağı’nda “Kadına yönelik şiddet, taciz ve istismara karşı” yapılan basın açıklamasını okuyan HDP İl Eşbaşkanı Sabuha Akdağ hakkında bir yıldan 3 yıla kadar hapis cezası istemiyle Silopi 1’inci Asliye Ceza Mahkemesi’nde dava açıldı.

3. Diğer uygulamalar

- 04: Ankara** Bianet internet sitesinde yeren alan toplam 141 içeriğe Sulh Ceza Hakimlikleri tarafından erişim engeli getirildi.
- 04: Kocaeli** Kandıra 1 nolu F Tipi cezaevinde kalan mahpuslara gönderilen kitaplar verilmedi..
- 06: Muğla** Halk Tv nin İçmeler’deki canlı yayını sırasında bir grup, yayının kesilmesi sonucu Halk Tv ekibine saldırdı.
- 09: Ankara** Kırım Haber Ajansı’nın (QHA) Türkçe Yayın Yönetmeni Aydın Taş ofisinde ölü bulundu.
- 09: Eskişehir** Nupel internet sitesine 1. Sulh Ceza Hakimliği’nin kararı ile “milli güvenlik ve kamu güvenliğinin korunması” gerekçesiyle erişim engeli getirildi.
- 10: Ankara** Yeni Çağ gazetesi yazarı Murat Ağirel sosyal medya üzerinden tehdit edildi.
- 10: İstanbul** İfade.org.tr internet sitesinde yer alan bir içeriğe Büyükçekmece 3. Sulh Ceza Hakimliğince kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildi
- 11: Ankara** Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) orman yangınları ve yangın haberlerine ilişkin sansür girişimleri ile ilgili haberler nedeniyle KRT (3 kez), FOX TV (3 kez), Haber Türk (1 kez), Halk TV (4 kez), TR 35 (1 kez) ve TELE 1 (3 kez) kanallarına toplam 17 kez idari para cezası verdi. Ayrıca, Cumhuriyet Halk Partisi’nden RTÜK üyesi İlhan Taşçı’nın RTÜK Başkanı’nın televizyon kanallarına orman yangınlarına ilişkin haberler ile ilgili gönderdiği mesajı kamuoyu ile paylaşmak suretiyle “ihlas-ı rey”de bulunduğu gerekçesiyle aynı tarihli toplantıdan çıkartıldı.
- 12: Ankara** Bir iş insanı ile ilgili çeşitli internet sitelerinde yer alan 61 habere Erişim Sağlayıcıları Birliği’nin kararı ile erişim engeli getirildi.
- 17: Ankara** Milli Gazete, Artı Gerçek ve ABC Gazetesi internet sitelerinde yer alan haberlere Erişim Sağlayıcıları Birliği’nin kararı ile erişim engeli getirildi.
- 20: Ankara** Devlet Denetleme Kurulu hakkında 82 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yapılan değişiklik uyarınca kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, her düzeydeki işçi ve işveren meslek kuruluşları, kamuya yararlı dernekler, vakıflar, kooperatifler, birlikler ile bu kurum ve kuruluşların her türlü ortaklık ve

iştiraklerindeki denetimlerin Devlet Denetleme Kurulu tarafından yapılacağı açıklandı.

24: Balıkesir Burhaniye T Tipi Kadın Hapishanesindeki kadınların İHD'ye yazdıkları dilekçe ve evraklara hapishane idaresi el koydu.

4. YORUM VE ÖNERİLER

Coşkun Üsterci (TİHV Gen. Sek.)

2021 Ağustos ayında ifade, toplama ve örgütlenme özgürlükleri açısından yaşanan ihlallerde olumlu yönde bir değişiklik olmadı.

Kolluk güçlerinin barışçıl toplantı ve gösterilere müdahaleleri yoğunluğunu ve çeşitliğini sürdürdü. Bu konudaki çarpıcı bir örnek sendika üyesi olduğu gerekçesiyle işten çıkarılan Dilbent Türker isimli işçinin Ankara yürüyüşü sırasında art arda yapılan seri müdahaleler.

Polis Dilbent Türker'in yürüyüşüne 1, 2, 3 ve 4 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul'un Küçükçekmece, Kadıköy, Kartal ve Tuzla ilçelerinde müdahale ederek 12 kişiyi gözaltına aldı. Yürüyüşün 11. gününde, yani 10 Ağustos 2021 tarihinde Bolu'da yine bir müdahale oldu ve Dilbent Türker ile Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası (TOMİS) İstanbul temsilcisi Onur Eyidoğan gözaltına alındılar. Tüm engellere karşın Ankara'ya varan Dilbent Türker ve destekçilerinin burada, 13 Ağustos 2021 tarihinde yaptıkları basın açıklamasına tekrar müdahale eden polis 14 kişiyi gözaltına aldı.

Kolluk güçlerinin yaptığı müdahalelerin bir başka odağı ise 30 Temmuz 2021 tarihinde Konya'nın Meram ilçesinde Dedeoğulları ailesinden 7 kişinin yaşamını yitirdiği ırkçı saldırıyı protesto etmek için daha çok Halkların Demokratik Partisi (HDP) tarafından yapılan toplantı ve gösteriler oldu.

Ağustos ayında öne çıkan bir başka konu ise hak haberciliği yaparak halkı doğru bilgilendirmek isteyen basın mensuplarına/gazetecilere yönelik kolluk güçlerinin ve sivil kişilerin müdahale ve saldırıları oldu.

- BirGün gazetesi Haber Müdürü Uğur Şahin, 3 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul'un Şişli ilçesinde bir erkeğin kadına yönelik şiddetini görüntülemek isterken polis tarafından basın kartını göstermesine rağmen gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesinin, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan ve polisin müdahalesi sırasında izinsiz çekim yapmayı yasaklayan genelge olduğu öğrenildi. Uğur Şahin aynı gün içinde serbest bırakıldı.
- 5 Ağustos 2021 tarihinde Muğla'nın Marmaris ilçesindeki İçmeler beldesinde, orman yangınları ile ilgili Halk TV tarafından yapılan canlı yayına müdahale eden bir grup, program sunucusu Gökmen Karadağ ile konuk gazeteciler İsmail Saymaz, Murat Ağirel, avukat Salim Şen ve CHP Muğla milletvekili Burak Erbay'a saldırıda bulundu. Cam şişelerle gazetecilere müdahale eden saldırganların "Yanlış şeyler konuşursanız

engelleriz” dedikleri bildirildi. Olayla ilgili gözaltına alınan 5 kişi, 4’ü polisteki ifade işlemlerinin ardından, 1 kişi ise savcılıktaki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldılar.

- 11 Ağustos 2021 tarihinde Ankara’nın Altındağ ilçesinde Suriyeli mültecilere ait evlere, dükkanlara ve araçlara yönelik ırkçı saldırıları oldu. Olay yerinde gelişmeleri takip eden gazeteciler Seda Taşkın ile Büşra Taşkıran’ın polis tarafından bir araca bindirilerek olay yerinden uzaklaştırıldılar.
- 18 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul’un Beylikdüzü ilçesinde kaybolan ve bulunduktan sonra kaldırıldığı hastanede yaşamını yitiren bir çocuk ile ilgili haber takibi yapan 3 gazeteci; Ahmet Yeşilmen, Kubilay Özev ve Erdal Can İçelli bekçilerin fiziksel şiddetine maruz kaldılar.

Ağustos ayında, başta artan ırkçı saldırılar, yaşanan orman yangınları ve sel felaketleri olmak üzere farklı konularda yapılan sosyal medya paylaşımları nedeniyle çok sayıda kişi gözaltına alındı ve aralarında insan hakları savunucuları, gazeteciler, tiyatro sanatçıları ve vicdani retçilerin olduğu pek çok kişi hakkında soruşturma ve davalar açıldı, hapis ve para cezaları verildi.

Keza Ağustos ayında internet haberlerine yönelik erişim engeli kararlarında bir artış görüldü. Sadece bianet.org haber sitesinde yeren alan toplam 141 içeriğe Sulh Ceza Hakimlikleri tarafından erişim engeli getirildi.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından özellikle orman yangınları ilgili haberler ve trajikomik bir şekilde bu tür haberlere ilişkin sansür girişimleri ile ilgili haberler nedeniyle KRT (3 kez), FOX TV (3 kez), Haber Türk (1 kez), Halk TV (4 kez), TR 35 (1 kez) ve TELE 1 (3 kez) kanallarına toplam 17 kez idari para cezası verildi.

Tüm bu aktarılanlar gelinen noktada ülkede genel olarak gazetecilik yapmanın, bilgi edinme ve bilgiyi yayma özgürlüğünün, hakkın özünü ortadan kaldıracak biçimde kısıtlandığını, daha da ötesi bu özgürlükleri kullanmanın artık her bakımdan çok riskli ve neredeyse imkansız hale geldiğini ortaya koymaktadır.

Ağustos ayında yaşanan en kaygı verici gelişmesi ise örgütlenme özgürlüğüne yönelik yeni bir kısıtlama hamlesi oldu. 20 Ağustos 2021 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan 82 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile artık kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, her düzeydeki işçi ve işveren meslek kuruluşları, kamuya yararlı dernekler, vakıflar, kooperatifler, birlikler ile bu kurum ve kuruluşların her türlü ortaklık ve iştiraklerine yönelik denetimler Devlet Denetleme Kurulu tarafından yapılabilecektir. Bu kararname, 31 Aralık 2020 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7262 Sayılı Kitle **İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun** ile birlikte değerlendirildiğinde sivil toplum kuruluşlarına neredeyse hiçbir şekilde hareket alanı bırakılmadığını söyleyebiliriz. Bilindiği gibi söz konusu 7262 sayılı kanunda yer alan düzenlemeler sonucu İçişleri Bakanı tarafından sivil toplum kuruluşlarına (dernek, vakıf vb.) kayyum atanabileceği gibi Cumhurbaşkanlığı kararı ile bu kuruluşların mal varlıkları da dondurulabilecek.

Osman İşçi (ANKARA)

- Sosyal medya paylaşımlarına yönelik soruşturmada olduğu gibi şüpheliler, suç teşkil eden içerikler vb. hususlar hakkında spesifik bilgi verilmemesi baskı ikliminin devam etmesine, korku ikliminin beslenmesine yol açıyor. İnsan hakları mücadelesinin temel ayaklarından birisi bilgi edinmek ve bilmektir. Bu çerçevede, çalışmalarımızı bu soruna yanıt olacak biçimde tasarlamalı, gerçekleştirmeliyiz.
- Bu ay içerisinde devlet dışı aktörlerin tehdit etme gibi fiillerde bulunması cezasızlığa son verilmesi ve etkili soruşturma ihtiyacının gerçek manasıyla, ivedilikle ele alınması gerektiğine işaret ediyor.
- Demokratik bir toplumun temel taşlarından olan denge denetleme işlevini yerine getiren kurumlara (RTÜK üyesinin toplantıdan çıkarılması veya DDK'ya verilen ekstra yetkiler örneğinde olduğu gibi) müdahale edilerek işletilmemesi de üzerinde düşünülmesi gereken bir sorun alanı olarak karşımıza çıkıyor.

Ahmet İnci (İZMİR)

- Örgütlenme hakkına müdahale: Özellikle muhalif partilerin gençlerine yönelik taciz ve takip ve ajanlaştırma çalışmaları bu ay oldukça çoğaldı.
- Yangınları gerekçe gösteren sivil kişiler, insanların günlük yaşamlarına müdahale ederek çoklu hak ihlalinde bulundular. Bu müdahaleler, özellikle Kürtler üzerinde yoğunlaştı. Araçları ile seyahat eden kişilerin kimliklerine bakarak Kürt illerinden iseler, bu grup tarafından hakaret, tehdit ve darp edildiler.